

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Poreske uprave Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2019.godine**

Broj: RV003-20

Banja Luka, 15.04.2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji.....	13
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	15
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	20
	6.2.1. Imovina	20
	6.2.2. Obaveze.....	23
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	23
	6.3. Vanbilansna evidencija	24
	6.4. Novčani tokovi.....	24
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	24
	6.6. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	25

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Poreske uprave Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora i Pregled novčanih tokova sa stanjem na dan 31.12.2019. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Poreske uprave Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 –2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Poreske uprave Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Poreske uprave Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2019. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 15.04.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Poreske uprave Republike Srpske za 2019. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Poreske uprave Republike Srpske za 2019. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Poreska uprava Republike Srpske je u 2019. godini, zbog povećanog obima posla, zapošljavala državne službenike i namještenike na određeno vrijeme na period duži od šest mjeseci što nije u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Poreske uprave Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Poreske uprave Republike Srpske.

Glavni revizor

Banja Luka, 15.04.2020. godine

Jovo Radukić, s. r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom: 4. stav (1), tačka 3), 15. stav (3), 17. stav (7) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) poštuje načelo nastanka poslovnog događaja i potraživanja, rashodi i obaveze, evidentiraju u periodu kad su nastali kao i bruto princip prilikom evidentiranja rashoda i obaveza u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 48,
- 3) vrši procjena naplativosti potraživanja na dan bilansiranja i za potraživanja koja su klasifikovana kao nenaplativa izvrši korekcija u skladu sa članom 73. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i
- 4) Obrazloženja uz finansijske izvještaje sačinjavaju u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 105.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima i
- 2) prilikom donošenja finansijskog plana računa prinudne naplate projekcija rashoda i izdataka vrši na osnovu poznatih parametara, izvršenih analiza i obračuna.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2019. godinu,
- Odluka o usvajanju budžeta za 2019. godinu,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o odgođenom plaćanju poreskog duga,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Odluke Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba opšteg kolektivnog ugovora,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Odluka o utvrđivanju najniže cijene rada,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba o rasporedu i namjenama sredstava od troškova prinudne naplate,
- Uredba o uslovima, načinu i postupku odgađanja plaćanja poreskih obaveza,
- Uredba o izmirenju poreskih obaveza putem obveznica Republike Srpske,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Uputstvo o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnih naloga,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi Republike Srpske i
- Pravilnik o naknadama, septembar 2016. godine.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Poreska uprava Republike Srpske (u daljem tekstu: Poreska uprava) osnovana je u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/18) i u sastavu je Ministarstva finansija Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo). Poslovi i zadaci Poreske uprave definisani su članom 34. pomenutog zakona, a odnose se na primjenu zakona iz oblasti kontrole i naplate koji podrazumijevaju sva plaćanja Republici Srpskoj, opštinama, gradovima i fondovima.

Zakonom o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/11, 108/11, 67/13, 31/14 i 44/16) uređeni su: organizacija, nadležnost, prava i obaveze Poreske uprave, prava i obaveze poreskih obveznika, poreskih postupaka, plaćanje poreskih obaveza, redovna i prinudna naplata, poreska kontrola i sve drugo vezano za naplatu poreza. Poreska uprava ima i obavezu da uspostavi sistem evidentiranja i izvještavanja i poreskog knjigovodstva.

Poreska uprava se organizuje u sjedištu, područnim centrima i područnim jedinicama. U okviru sjedišta su organizovani sektori za obavljanje poslova iz nadležnosti uprave, a regionalno se ti poslovi obavljaju u okviru područnih centara. Područni centri (u daljem tekstu: PC) su nadležni za funkcionisanje i organizaciju rada u područnim jedinicama i privremenim kancelarijama.

Poreska uprava svoje poslovanje najvećim dijelom obavlja preko jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT), a finansiranje se vrši dijelom iz budžeta Republike Srpske, o čemu se izvještava u okviru fonda 01, a dijelom iz sredstava prinudne naplate prikupljenih preko posebnih računa otvorenih kod poslovnih banaka, o čemu se posebno izvještava u okviru fonda 02.

Poreskom upravom rukovodi direktor, kojeg postavlja Vlada Republike Srpske.

U nadležnosti direktora Poreske uprave je donošenje finansijskog plana računa prinudne naplate (u daljem tekstu: Plan RPN), raspoređivanje i trošenje sredstava u skladu sa Uredbom o rasporedu i namjeni sredstava od troškova prinudne naplate („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 88/13).

Poreska uprava je u zakonom propisanom roku dostavila primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji. Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je sa dužnom pažnjom razmotrila iznesene primjedbe i ocijenila da se iste mogu djelimično prihvatiti, jer se u nekim slučajevima radi o obrazloženjima koja suštinski nemaju uticaja na postojeće nalaze i zaključke. Uz konačan izvještaj dostavljen je odgovor na date primjedbe, a u izvještaju o provedenoj reviziji izvršene su korekcije u dijelu teksta i rezimeu preporuka za usklađenost poslovanja.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je finansijsku reviziju Poreske uprave za 2018. godinu i tom prilikom je dato osam preporuka, pet koje se odnose na finansijske izvještaje i tri koje se odnose na usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

Poreska uprava je 06.05.2019. godine dostavila Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske plan aktivnosti na realizaciji datih preporuka u skladu sa članom 21. stav 3. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“,

broj: 98/05 i 20/14). Provodeći finansijsku reviziju Poreske uprave za 2019. godinu izvršen je pregled realizacije preporuka datih u prethodnom izvještaju.

U revidiranoj godini u vezi finansijskih izvještaja, dvije preporuke su provedene djelimično, a tri preporuke nisu provedene, dok su u vezi usklađenosti poslovanja od tri date preporuke, dvije provedene, a jedna preporuka je provedena djelimično.

Preporuke u vezi finansijskih izvještaja:

Preporuka koja se odnosila na popis imovine i obaveza u skladu sa članovima: 4. stav (1) tačka 3), 15. stav (1), 17. stav (7), 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 45/16), nije provedena što je obrazloženo pod tačkom 3. izvještaja.

Preporuka koja se odnosila na poštovanje načela nastanka poslovnog događaja i evidencije prihoda i potraživanja, rashoda i obaveza u periodu u kojem nastaju kao i bruto princip kod evidentiranja rashoda, stalne imovine i obaveza u skladu sa paragrafom 48 MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja nije provedena, što je obrazloženo pod tačkama 3. i 6.1.2.2. izvještaja.

Preporuka koja se odnosila na ispravku potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci i otpis potraživanja po osnovu odluke Vlade Republike Srpske u skladu sa članom 73. stav (1), (2) i (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/17 i 118/18) je djelimično provedena. Otpisa potraživanja nije bilo u revidiranom periodu, a ispravka potraživanja nije izvršena, što je obrazloženo pod tačkom 6.2.1.2. izvještaja.

Preporuka koja se odnosila na objelodanjivanje informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama u skladu sa MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina je djelimično provedena. Izvršena su objelodanjivanja o potencijalnoj imovini i obavezama osim o imovini po osnovu koje je izvršen upis zabilježbe, tereta na nepokretnoj i zaloga na pokretnoj imovini koja predstavlja obezbjeđenje odgođenih poreskih dugovanja, što je obrazloženo pod tačkom 6.6. izvještaja.

Preporuka koja se odnosila na sačinjavanje Obrazloženja uz finansijske izvještaje u skladu sa članom 46. Pravilnika o izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRSJ JS nije provedena, što je obrazloženo pod tačkom 6.6. izvještaja.

Preporuke u vezi usklađenosti poslovanja:

Preporuka koja se odnosila na osiguranje transparentnosti procedura pri kupovini ili zakupu postojećih zgrada u skladu sa članom 10. stav (1) tačka e) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14) je provedena. U 2019. godini nije bilo kupovine ili zakupa postojećih zgrada i objekata.

Preporuka koja se odnosila na utvrđivanje koeficijenta za obračun plata načelnicima odjeljenja u statusu namještenika i plata pripravnika u skladu sa članom 13. stav (1), tačka 2) i članom 16. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 66/18) je provedena što je obrazloženo pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja.

Preporuka koja se odnosila na poštovanje Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16) u smislu da se javno oglašava prijem državnih službenika na određeno vrijeme duže od šest mjeseci zbog povećanog obima posla i pripravnika u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) i stav (4) i članom 62. stav (2) provedena je djelimično što je obrazloženo pod tačkom 3. izvještaja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi Republike Srpske sistematizovano je 199 radnih mjesta za 820 izvršilaca. Na dan 31.12.2019. godine u Poreskoj upravi je bilo 758 zaposlenih na neodređeno vrijeme (627 državnih službenika i 131 namještenik), 81 zaposleni na određeno vrijeme (63 državna službenika i 18 namještenika) i devet pripravnika.

Na dan 31.12.2019. godine bila su angažovana dva volontera i četiri lica po ugovoru o djelu.

U toku 2019. godine osam pripravnika je zasnovalo radni odnos nakon provedene procedure javnog konkursa, a za šest koji su radni odnos zasnovali u prvoj polovini godine nije provedena procedura javnog konkursa u skladu sa članom 62. stav (2) Zakona o državnim službenicima.

Važeća organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Poreskoj upravi je bazirana na Uredbi o načelima unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta u republičkim organima uprave. Međutim, ukupan broj zaposlenih u Poreskoj upravi je veći od broja izvršilaca po sistematizaciji.

Poreska uprava je u 2019. godini, zbog povećanog obima posla, zapošljavala državne službenike (50) i namještenike (10) po osnovu ugovora na određeno vrijeme na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima.

Za radna mjesta pomoćnika direktora za Sektor za zajedničke poslove i PC Istočno Sarajevo i Bijeljina postavljeni su vršioци dužnosti na period od 90 dana više od tri puta uzastopno suprotno članu 42. stav (2) Zakona o državnim službenicima.

Radni odnos je tokom 2019. godine prestao za 76 zaposlenih na neodređeno vrijeme po raznim osnovama i za 31 zaposlenog na određeno vrijeme (usljed zapošljavanja na neodređeno i odlaska iz Poreske uprave) i 20 pripravnika po isteku pripravnčkog staža.

Popis u Poreskoj upravi nije obavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza jer:

- nisu popisane ukupne obaveze za nabavku roba i usluga koje se odnose na poštanske usluge što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 3) Pravilnika,
- nisu izvršene pripremne radnje, ažuriranje, provjera pomoćnih i evidencija u GKT potraživanja po osnovu naknada za roditeljsko odsustvo koje se refundiraju od fondova socijalnog osiguranja i obaveza po osnovu poštanskih usluga u skladu sa članom 15. stav (3) Pravilnika,
- popis potraživanja i obaveza nije izvršen prenosom podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja u skladu sa članom 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika i
- u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje nisu prezentovana stvarno neusaglašena salda obaveza na dan popisa i razlozi zašto usaglašavanje nije izvršeno u skladu sa članom 17. stav (7) Pravilnika.

Poreska uprava nije u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja evidentirala potraživanja po osnovu refundacija bolovanja i roditeljskog odsustva kao i rashode i obaveze po osnovu zateznih kamata.

Za 2019. godinu sačinjeni su izvještaji o provođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola i Izjave u vezi dostignutog stepena razvoja sistema internih finansijskih kontrola kao i plan mjera za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2020. godinu. Plan se odnosi na aktivnosti implementacije novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji

radnih mjesta kojim su definisane obaveze koordinatora i rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Takođe, planom su predviđene i aktivnosti prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), a koje se odnose na:

- izradu knjige poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3), 4) i 5) navedenog Uputstva),
- donošenje akta o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav (2) Zakona) i
- analizu postojećih i na osnovu toga donošenje novih pravila i procedura imajući u vidu značajne izmjene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi iz različitih oblasti do kojih je došlo u proteklom periodu.

Nivoi nadgledanja su unutrašnja kontrola i interna revizija. Unutrašnja kontrola, sistematizovana kao odjeljenje, vrši kontrolu zakonitosti i pravilnosti u radu zaposlenih. Interna revizija je organizaciono uspostavljena kao posebna organizaciona jedinica u okviru koje su sistematizovana radna mjesta rukovodioca jedinice za internu reviziju i internog revizora. Prema Planu rada interne revizije za 2019. godinu obavljene su tri od četiri planirane revizije.

Osim za gore navedeno i pod tačkama: 4, 6.1.2.2. i 6.2.1.1. izvještaja, revizija nije utvrdila druge nedostatke sistema internih kontrola čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima vrši u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima,**
- **popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom: 4. stav (1), tačka 3), 15. stav (3), 17. stav (7) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i**
- **poštuje načelo nastanka poslovnog događaja i potraživanja, rashodi i obaveze, evidentiraju u periodu kad su nastali kao i bruto princip prilikom evidentiranja rashoda i obaveza u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 48.**

Integrirani informacioni sistem

Poreska uprava je 2012. godine počela realizaciju projekta „Integrirani informacioni sistem“ (u daljem tekstu: IIS) koji je baziran na SAP poslovnim rješenjima za upravljanje porezima i prihodima za javni sektor.

Ugovor o implementaciji licenciranog softvera za IIS Poreske uprave od 18.06.2012. godine zaključen sa „S&T Serbia“ d.o.o. Beograd istekao je dana 17.09.2016. godine. Na dan isteka ugovora ugovorne strane su sačinile zapisnik o izvršenju usluga implementacije licenciranog softvera za IIS u kojem je predstavljen detaljan pregled stanja realizacije projekta.

Aneksom ugovora iz 2012. redefinisano je plan implementacije i ugovoreno da se grupe poslovnih procesa sukcesivno implementiraju u tri funkcionalne faze u skladu sa *ASAP*¹

¹ Accelerated SAP – Убрзана методологија за имплементацију SAP система

metodologijom. Aneksom ugovora iz decembra 2014. prolongirani su interni rokovi za završetak funkcionalnih faza i pružanja postimplementacione podrške.

Zapisnikom je konstatovano da je u ugovorenom periodu implementiran dio poslovnih procesa iz prve funkcionalne faze koji čini 534 od ukupno 813 testnih scenarija, kao i da implementacija procesa iz druge i treće funkcionalne faze nije započeta.

Krajem decembra 2017. godine pokrenuti su sudski sporovi u kojima obe ugovorne strane uzajamno traže naknadu štete koju su pretrpjele zbog nerealizacije ugovora.

Poreska uprava je 30.06.2017. godine zaključila Ugovor o realizaciji projektnih usluga implementacije integrisanog informacionog sistema Poreske uprave i usluga održavanja, dokupa i zamjene softverskih licenci za integrisani informacioni sistem (u daljem tekstu: IIS 2) sa konzorcijumom grupom ponuđača. Ukupna vrijednost ugovora sa porezom na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV) iznosi 8.364.753 KM i rokom implementacije od 24 mjeseca.

Poreska uprava je 16.12.2019. godine zaključila novi Ugovor o realizaciji projektnih usluga integrisanog informacionog sistema Poreske uprave Republike Srpske i usluga reaktivacije i održavanja licenci za integrisani informacioni sistem (u daljem tekstu: IIS 3) sa konzorcijumom grupom ponuđača. Ukupna vrijednost ugovora sa PDV-om iznosi 3.483.918 KM sa rokom važenja do 30.04.2021. godine. U cijenu usluga implementacije uključen je iznos neutrošenih sredstava od 90.781 KM po ugovoru iz 2017. godine i predstavlja rezervni fond projekta.

Prema informaciji Poreske uprave za potrebe revizije od početka realizacije projekta od 2012. godine do 31.12.2019. godine u implementaciju IIS-a uloženo je 18.601.430 KM. Za uslugu revizije i nadzora IIS utrošeno je 221.030 KM.

Prinudna naplata

Poreska uprava u skladu sa članovima 44 - 63. Zakona o poreskom postupku pokreće postupak i donosi rješenja o prinudnoj naplati poreskog duga. U 2019. godini pokrenuto je 91.488 postupaka na iznos duga od 201.039.979 KM i podneseno 125 prijedloga za uknjižbu hipoteke na nepokretnoj imovini poreskih dužnika. Iz postupaka prinudne naplate naplaćeno je 76.725.271 KM, iz postupaka pokrenutih u 2019. godini naplaćeno je 50.941.882 KM (8.402.325 KM prije pokretanja postupka), a iz postupaka pokrenutih u prethodnom periodu 25.783.389 KM. Naplata je izvršena: gotovinskim sredstvima (66.955.340 KM), multilateralnom kompenzacijom (1.080.372 KM), zaplijenom nekretnina (109.959 KM) i prodajom pokretne imovine (177.276 KM).

U toku 2019. godine primljeno je 118.687 rješenja u prinudnu naplatu na iznos duga od 175.934.573 KM i 94.587 nepokrenutih postupaka iz ranijeg perioda na iznos duga od 13.621.554 KM. U strukturi postupaka najzastupljenije su opomene za plaćanje prijavljenih obaveza (47%), poreski računi za porez na nepokretnost (33%) te prekršajni nalozi i rješenja dostavljena od sudova (17%) i dr.

Ukupan dug na dan 31.12.2019. godine iznosi 538.563.667 KM, po osnovu djelimično naplaćenih rješenja (broj takvih rješenja je 50.557) iznosi 31.845.773 KM i po osnovu rješenja po kojima nije bilo naplate (broj takvih rješenja je 322.536) iznosi 506.717.894 KM. Na izvještajni period se odnosi 91.488 rješenja i dug od 156.196.611 KM.

Otpis potraživanja

Prema izvještaju Poreske uprave o otpisu potraživanja u periodu 01.01-31.12.2019. godine otpisana su poreska potraživanja u iznosu od 52.278.351 KM i to po osnovu: 139 rješenja o nenaplativosti po osnovu otpisa stečajnih potraživanja (22.382.936 KM), 361 rješenje o otpisu potraživanja likvidacija po službenoj dužnosti (29.392.485 KM) i 1.459 rješenja o nenaplativosti po osnovu zastare potraživanja (502.930 KM).

Rješenja o nenaplativosti po osnovu otpisa stečajnih potraživanja Poreska uprava donosi nakon što stečajni sudija zaključi postupak i donese rješenje koje postane pravosnažno.

Prema evidencijama u toku 2019. godine kod 146 poreskih obveznika je pokrenut stečajni postupak sa prijavljenim potraživanjima Poreske uprave u iznosu od 32,6 miliona KM, a u izvještajnom periodu su priznata potraživanja u iznosu od 24,9 miliona KM. Kod 174 poreska obveznika je započet postupak likvidacije, a iznos prijavljenih potraživanja Poreske uprave iznosi 5,59 miliona KM, od kojih su 1,14 miliona KM priznata potraživanja.

U izvještajnom periodu po svim započetim stečajnim postupcima naplaćeno je 721.892 KM, a po svim započetim postupcima likvidacije naplaćeno je 202.935 KM.

U periodu od 01.01-31.12.2019. godine pokrenuto je 35 prethodnih postupaka radi utvrđivanja uslova za otvaranje stečajnih postupaka sa iznosom duga od 5,88 miliona. U izvještajnom periodu po službenoj dužnosti pokrenut je likvidacioni postupak kod 339 poreskih obveznika. Iznos prijavljenih potraživanja iznosi 26,87 miliona KM, a priznata potraživanja iznose 8.958 KM.

Odgođeno plaćanje poreskih obaveza

Odgađanje plaćanja poreskog duga pokreće se zahtjevom koji se podnosi Ministarstvu u skladu sa članom 8. Zakona o odgođenom plaćanju poreskog duga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15). O zahtjevu za odgađanje poreskog duga uz ispunjenje uslova definisanih zakonom rješenjem odlučuje ministar, a izuzetno za dug koji nije veći od 30.000 KM rješenjem odlučuje direktor Poreske uprave. Poreski dug se može izmiriti odgađanjem plaćanja poreskog duga jednokratno najduže do godinu dana i odgađanjem plaćanja poreskog duga u jednakim mjesečnim anuitetima, najduže do 60 mjeseci (uz ispunjenje određenih uslova).

Poreski dužnik koji podnosi zahtjev za odgađanje plaćanja, obavezan je da obezbijedi poreski dug jednim od sljedećih sredstava obezbjeđenja: hipotekom nad nepokretnostima, zalogom pokretnih stvari, neopozivom bankarskom garancijom ili jemstvom drugog lica. Poreska uprava neplaćeni poreski dug naplaćuje iz sredstava obezbjeđenja ili prinudnom naplatom.

Zahtjev za odgađanje plaćanja poreskog duga u 2019. godini Ministarstvu je podnijelo 136 poreskih obveznika za dug u iznosu od 73.679.555 KM (25 zahtjeva se odnosi na period 2016-2018. godina za dug u iznosu od 3.943.459 KM). Iz 2017. godine ostali su zahtjevi 28 poreskih obveznika, javnih zdravstvenih ustanova, za dug u iznosu od 81.181.608 KM, a iz 2019. godine ostalo je za rješavanje 14 zahtjeva. Pozitivno je riješeno 78 zahtjeva na ukupan dug od 36.216.873 KM (dug sa doračunatim kamatama iznosi 43.029.404 KM). U istom periodu donesena su 52 zaključka o odbacivanju zahtjeva zbog neurednosti i neblagovremenosti na prijavljeni iznos obaveza od 5.325.338 KM.

U revidiranom periodu po osnovu rješenja o odgodi plaćanja poreskih obaveza Ministarstva naplaćeno je 10.374.210 KM od čega se 2.619.096 KM odnosi na rješenja donesena u 2019. godini, a 7.755.114 KM po rješenjima iz prethodnog perioda. Dospjele, a nenaplaćene obaveze iznose 106.988.040 KM (od čega 11.313.955 KM po rješenjima donesenim u izvještajnom periodu, a 95.674.085 KM po aktivnim rješenjima iz prethodnog perioda).

Na osnovu zaključaka Vlade Republike Srpske ministar je donio dvanaest rješenja o odgođenom plaćanju poreskog duga u ukupnom iznosu od 16.338.131 KM (sa doračunatim kamatama) bez obezbjeđenja poreskog duga kako je propisano zakonom.

Poreska uprava je u toku 2019. godine donijela 14 rješenja o odgodi plaćanja poreskih obaveza na ukupan iznos duga od 243.823 KM, dok je u istom periodu ukinuto 17 rješenja na iznos duga od 344.071 KM (ostatak duga iznosi 181.710 KM) zbog ne pridržavanja uslova i rokova od strane obveznika. Po osnovu 13 aktivnih rješenja/sporazuma Poreske

uprave o odgodi plaćanja iz 2019. godine naplaćeno je 46.158 KM, a dospjele nenaplaćene obaveze po ovim rješenjima iznose 6.985 KM. Po osnovu 212 aktivnih rješenja i sporazuma po evidenciji Poreske uprave (iz 2019. godine i potpisanih ranijih godina) ukupno je naplaćeno 496.691 KM u izvještajnom periodu, dospjeli a nenaplaćeni dug iznosi 252.477 KM i ostatak duga iznosi 1.013.190 KM.

Poreska uprava evidentira rješenja u poreskom knjigovodstvu i prati izvršenje rješenja o odgođenom plaćanju koja primi od Ministarstva. Ukoliko se poreski dužnik ne pridržava uslova i rokova iz rješenja Poreska uprava obavještava Ministarstvo, a ministar po službenoj dužnosti ukida rješenje. Pod istim uslovima nepridržavanja ukida se i rješenje koje je donio direktor Poreske uprave. Ministar finansija za pojedine obveznike nije donio rješenje o ukidanju rješenja o odgođenom plaćanju poreskih obaveza, po prijemu obavještenja. Navedeno se najvećim dijelom odnosi na javne zdravstvene ustanove ali i druge poreske obveznike koji ne izmiruju dospjele obaveze ili ih izmiruju neredovno.

Prema izvještaju u Poreskoj upravi Ministarstvo je ukinulo 40 rješenja u iznosu od 8.210.606 KM (ostatak duga po ovim rješenjima iznosi 6.692.374 KM) zbog nepridržavanja rokova i uslova iz rješenja. Kod jednog poreskog obveznika pokrenut je stečajni postupak.

Revizijom je utvrđeno da pojedini poreski dužnici:

- za koja je rješenja donio ministar finansija po zaključcima Vlade Republike Srpske nisu obezbijedili dug propisanim sredstvima obezbjeđenja (hipotekom, zalogom, bankarskom garancijom i jemstvom trećih lica), kako je propisano članom 7. stav (2) Zakona o odgođenom plaćanju poreskog duga,
- su ostvarili pravo na odgađanje poreskog duga više puta (isti dug) jer im nisu ukinuta prethodna rješenja o odgađanju poreskih obaveza po kojima nisu izmirivali obaveze u skladu sa članom 10. stav (4) Zakona i
- su ostvarili pravo na odgađanje poreskog duga više puta (nije isti dug) iako po prethodno donesenim rješenjima ne izmiruju uredno obaveze.

Naplaćeni javni prihodi

Prema evidencijama Poreske uprave i prezentovanim informacijama u izvještajima u periodu 01.01-31.12.2019. godine, ukupni prihodi iz nadležnosti Poreske uprave naplaćeni su u iznosu od 2.493.526.518 KM, što je za 53.600.005 KM ili 2% više u odnosu na prethodnu godinu. Naplaćeni su: direktni porezi (473.373.254 KM), doprinosi (1.573.971.594 KM), ostali javni prihodi (430.719.263 KM) i ostale obaveze po osnovu indirektnih poreza i Fonda solidarnosti (15.462.406 KM).

4. Nabavke

Plan nabavki (roba i usluga) Poreske uprave za 2019. godinu iznosi 7.956.451 KM, izmijenjeni i dopunjeni plan (tokom devet puta) iznosi 9.163.596 KM bez PDV-a.

Tokom 2019. godine ukupno je provedeno 56 postupaka ugovorene vrijednosti 4.624.728 KM ili 50% planiranih nabavki.

U toku 2019. godine realizovane su nabavke po osnovu dugogodišnjih ugovora i sporazuma iz ranijeg perioda u ukupnom iznosu od 3.096.823 KM.

U okviru 14 različitih uzorkovanih postupaka javnih nabavki, za koje su ugovori zaključeni u 2019. godini, nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14).

5. Priprema i donošenje budžeta

Odlukom o usvajanju budžeta za 2019. godinu Poreskoj upravi je odobren budžet od 28.030.100 KM, veći za 210.000 KM od budžetskog zahtjeva za: rashode za lična primanja (21.124.500 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (6.475.300 KM) i ostale izdatke (430.300 KM).

Odlukom o usvajanju rebalansa budžeta za 2019. godinu odobren je budžet u iznosu od 29.076.700 KM za: rashode za lična primanja (21.504.500 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (6.475.300 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (659.000 KM) i ostale izdatke (437.900 KM).

Poslije rebalansa budžeta izvršene su četiri realokacije u okviru Poreske uprave (dvije po rješenju ministra i dvije po rješenju Vlade Republike Srpske) u ukupnom iznosu od 753.884 KM.

Planom RPN od 12.02.2019. godine planirani su prihodi i potrošnja u iznosu od 6.402.000 KM. Ukupne prihode čine vlastiti prihodi (6.399.600 KM) i prihodi od kamata (2.400 KM). U okviru vlastitih prihoda planiran je prihod iz budžeta u iznosu od 3.399.600 KM po osnovu tačke 3. Rješenja o davanju saglasnosti za nabavku integrisanog informacionog sistema zasnovanog na savremenim svjetskim rješenjima za potrebe Poreske uprave, iako nije odobren budžetom.

Ukupna planirana potrošnja se odnosi na: tekuće rashode (2.292.000 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (4.110.000 KM).

Izmjenama i dopunama Plana RPN od 15.11.2019. godine planirani su ukupni prihodi u iznosu od 3.852.500 KM i rashodi i izdaci u iznosu od 3.768.500 KM. Planirana je potrošnja za: tekuće rashode (2.305.000 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (1.463.500 KM).

U obrazloženju finansijskog plana nisu navedeni parametri na osnovu kojih je vršena projekcija, a u izmjenama i dopunama plana nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do uvećanja/smanjenja na određenim pozicijama, već samo u koje će svrhe sredstva biti korištena.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se kod donošenja finansijskog plana računa prinudne naplate projekcija rashoda i izdataka vrši na osnovu poznatih parametara, izvršenih analiza i obračuna.

6. Finansijski izvještaji

Poreska uprava ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga samo djelimično van GKT i prema članovima 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika sačinila je propisane obrasce finansijskih izvještaja: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01 (obrazac 2), Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 (obrazac 3a), Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih van GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 (obrazac 3b), Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 (obrazac 3), Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT (obrazac 4a), Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih van GKT (obrazac 4b), Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu (obrazac 4), Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT (obrazac 5a), Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih van GKT (obrazac 5b), Pregled imovine, obaveza i izvora (obrazac 5), Pregled novčanih tokova (obrazac 6) i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

Poreska uprava je sastavila obrazloženja uz zbirni set finansijskih izvještaja, koji obuhvata izvještaje za budžet u užem smislu (fond 01) i za RPN.

Poreska uprava je 06.03.2020. godine Ministarstvu dostavila korigovane obrasce finansijskih izvještaja: Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu (obrasce 4b) i 4), Pregled novčanih tokova (obrazac 6) i dopunu pisanog Obrazloženja uz finansijske izvještaje. Korigovani izvještaji se odnose na ispravke grešaka u prezentaciji opštih javnih usluga i klasifikaciji prihoda po osnovu realizovanih pozitivnih kursnih razlika iz poslovanja i investicionih aktivnosti kao priliva iz poslovnih aktivnosti.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta za 2019. godinu iskazano je na fondu 01 u iznosu od 28.668.127 KM, što je 99 % u odnosu na Rebalans budžeta.

U izvještaju o izvršenju budžeta prihodi i primici (bez obračunskih prihoda) iskazani su u iznosu od 393.702 KM koji se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika.

Izvršenje izmijenjenog plana RPN iskazano je na fondu 02 i za prihode iznosi 3.901.898 KM ili 1% više i za rashode i izdatke 3.382.093 KM ili 10% niže.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 16.019.548 KM, a čine ih prihodi i primici na fondu 01 u iznosu od 12.117.650 KM i fondu 02 u iznosu od 3.901.898 KM. Odnose se na neporeske prihode, prihode obračunskog karaktera i primitke.

Prihodi Poreske uprave (fond 01) iskazani su u iznosu od 11.888.025 KM, a čine ih neporeski prihodi (164.077 KM) i prihodi obračunskog karaktera (11.723.948 KM).

Neporeski prihodi se odnose na posebne takse koje se plaćaju u postupku prinudne naplate (75.396 KM), novčane kazne za prekršaje koje izriču nadležni organi (2.357 KM) i ostali neporeski prihodi (86.324 KM).

Prihodi obračunskog karaktera odnose se na: prihode od usklađivanja imovine (10.370.405 KM), prihode po osnovu otpisa obaveza (2.468 KM) isplaćenih po izvršenim sudskim presudama, uplate po osnovu sudskog izvršenja (3.420 KM - dugovni saldo), ostale prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti, zajednički troškovi po sporazumu sa Agencijom za posredničke, informatičke i finansijske usluge (1.964 KM), obračunate prihode od zakupa unutar iste jedinice vlasti, podzakup od Republičkog deviznog inspektorata (20.062 KM), prihode od finansijske i nefinansijske imovine i transakcija unutar iste jedinice vlasti (1.335.483 KM) i ostale prihode po osnovu odnosa unutar iste jedinice vlasti (916 KM).

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine odnose se na prihode po osnovu priznavanja po fer vrijednosti kancelarijskog prostora, stečenog po ugovoru o nagodbi i evidentiranih u skladu sa članom 63. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Prihodi obračunskog karaktera od finansijske i nefinansijske imovine i transakcija unutar iste jedinice vlasti odnose se na prihode po osnovu prenosa nefinansijske imovine nabavljene iz sredstva RPN. Nefinansijska imovina se zbog iskazivanja ukupne vrijednosti stalnih sredstava u GKT obavezno prenosi sa fonda 02, gdje se evidentiraju rashodi obračunskog karaktera u istom iznosu.

Neporeski prihodi (fond 02) su prihodi: od kamata na gotovinu i gotovinske ekvivalente (2.475 KM), po osnovu realizovanih pozitivnih kursnih razlika iz poslovanja i investicionih aktivnosti (114 KM) i prihodi od pružanja javnih usluga (3.899.304 KM), koji se odnose na prihode po osnovu troškova prinudne naplate u visini od 5% od utvrđene poreske obaveze

u postupku prinudne naplate, a koji padaju na teret obveznika, u skladu sa članom 59. Zakona o poreskom postupku.

Prihodi od kamata se odnose na naplatu kamate na sredstva po viđenju kod banaka.

Primici su iskazani u iznosu od 229.625 KM na fondu 01 i odnose na primitke za naknade plata za porodijsko odsustvo koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 36.170.887 KM i odnose se na: fond 01 u iznosu od 31.453.290 KM i fond 02 u iznosu od 4.717.597 KM.

Rashode i izdatke (fond 01) čine: rashodi za lična primanja (21.247.851 KM), rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (5.651.392 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (1.287.801 KM), ostali izdaci (481.030 KM) i rashodi obračunskog karaktera (2.785.163 KM). Rashodi obračunskog karaktera se ne planiraju u budžetu.

Rashode i izdatke (fond 02) čine: rashodi za lična primanja (16.495 KM), rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (1.979.085 KM), rashodi po sudskim rješenjima (51.030 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (1.335.483 KM) i rashodi obračunskog karaktera (1.335.504 KM).

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja zaposlenih

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 21.264.346 KM, najvećim dijelom na fondu 01. Iznos od 16.495 KM na fondu 02 se odnosi na rashode po osnovu dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16, 115/17 i 118/18).

Rashodi za lična primanja zaposlenih (fond 01) odnose se na rashode za: bruto plate zaposlenih (19.865.631 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (419.875 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja (636.758 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (325.587 KM).

Rashode za bruto plate zaposlenih čine rashodi za: osnovne plate (11.743.688 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (776.722 KM), porez na plate (789.246 KM) i zbirne doprinose (6.555.975 KM).

Poreska uprava je načelnicima odjeljenja u statusu namještenika od 01. maja 2019. godine vršila obračun plata po koeficijentu 16,45 kako je definisano članom 13. stav (1) tačka 2) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske. Do kraja aprila obračun plata je vršen po koeficijentu 19,8, što nije u skladu sa navedenim zakonom.

Rješenjima o zasnivanju radnog odnosa sa pripravnicima do oktobra 2019. godine definisan je koeficijent za obračun osnovne plate 4,3 za srednju stručnu spremu, odnosno 6 za visoku stručnu spremu suprotno odredbama člana 16. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske, kojim je propisano da se plata pripravnika sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom utvrđuje u iznosu od 80% osnovne plate platne grupe odgovarajuće stručne spreme. Od oktobra 2019. godine plate pripravnika su obračunate u iznosu od 80% osnovne plate platne grupe odgovarajuće stručne spreme kako je propisano zakonom.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u ukupnom iznosu od 436.370 KM. Na fondu 01 ovi rashodi su iskazani u iznosu od 419.875 KM, a na fondu 02 u iznosu od 16.495 KM. Odnose se na naknade za: prevoz na posao i sa posla (299.938 KM), jubilarne nagrade (46.651 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (18.424 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (24.973

KM), dnevnice za službena putovanja u inostranstvu (11.581 KM), porez na naknade (7.230 KM) i zbirne doprinose na naknade (27.573 KM).

Rashodi za naknade za prevoz na posao i s posla čine 69% ukupnih rashoda za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada. Pravo na naknadu troškova prevoza prosječno ostvaruje 273 radnika čije je mjesto stanovanja udaljeno od sjedišta poslodavca četiri kilometra i više u skladu sa članom 6. stav (1) tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 67/16 i 104/17), a koje zaposleni potvrđuju ovjerenom izjavom. Troškovi se obračunavaju srazmjerno broju radnih dana provedenih na radu. Osnovica za obračun naknade utvrđena je u visini pune cijene mjesečne karte.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) su iskazani u iznosu od 325.587 KM, a odnose se na otpremnine (179.603 KM) i novčane pomoći: prilikom rođenja djeteta (34.908 KM), u slučaju smrti radnika (10.602 KM), smrti člana uže porodice (62.686 KM), teže bolesti i invalidnosti (32.621 KM), poreze na otpremnine i jednokratne pomoći (843 KM) i zbirne doprinose (4.324 KM).

Rashodi za otpremnine se odnose se na otpremnine za 47 radnika koji su u toku 2019. godine stekli uslove za odlazak u penziju, obračunate u skladu sa članom 6. stav (1) tačka 4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske u visini tri prosječne plate zaposlenog isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa.

U skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u organima uprave Republike Srpske za obračun ostalih naknada primjenjuje se posljednja prosječna plata zaposlenih u području: „javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje“, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku.

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 7.630.477 KM, a odnose se na rashode na fondu 01 u iznosu od 5.651.392 KM i na fondu 02 u iznosu od 1.979.085 KM.

Rashodi po osnovu zakupa su iskazani u iznosu od 2.410.331 KM, a čine ih rashodi u okviru fonda 01 u iznosu 2.378.867 KM i u okviru fonda 02 u iznosu od 31.464 KM.

Rashodi po osnovu zakupa (fond 01) se odnose na rashode za zakup poslovnih prostora (2.175.700 KM), garaže (3.540 KM), kancelarijske opreme (182.094 KM) i ostalog zakupa (17.533 KM).

Rashodi po osnovu zakupa poslovnih prostora najvećim dijelom se odnose se na smještaj Poreske uprave u Banjoj Luci u Poslovnom centru „Integra“ u iznosu od 1.886.665 KM po osnovu ugovora o operativnom lizingu sa „Heta“ d.o.o. Sarajevo (sljedbenik društva Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Sarajevo) od 09.12.2010. godine, koji je stavljen van snage Ugovorom o nagodbi od 07.10.2019. godine i koji predstavlja osnov za sticanje vlasništva.

Zakup poslovnog prostora u PC-a u kojima Poreska uprava ne raspolaže vlastitim prostorom iskazan je u iznosu od 286.155 KM.

Zakup kancelarijske opreme odnosi se na zakup multifunkcionalnih uređaja (kopir/printer/skener uređaja).

Ostali zakup se odnosi na parking prostor za službena vozila Poreske uprave.

Rashodi zakupa (fond 02) odnose se na zakup skladišnog prostora koji služi za skladištenje i odlaganje robe oduzete u postupku prinudne naplate. Poreska uprava je zaključila dva ugovora za zakup skladišnog prostora u Banjoj Luci i skladišnog i parking prostora u Istočnom Sarajevu.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 2.901.163 KM. Na fond 01 odnosi se iznos od 2.382.060 KM, a na fond 02 iznos od 519.103 KM

U okviru fonda 01 odnose se na rashode za: električnu energiju (320.504 KM), centralno grijanje (129.205 KM), ugalj, drvo, lož ulje i ostale energente (26.627 KM), usluge vodovoda i kanalizacije (34.343 KM), usluge odvoza smeća (46.710 KM), usluge deratizacije (4.568 KM), usluge održavanja čistoće (170.629 KM), ostale komunalne takse i usluge (4.629 KM), usluge korišćenja fiksnog telefona (137.640 KM), usluge korišćenja mobilnog telefona (8.302 KM), usluge korišćenja interneta (28.272 KM), poštanske usluge (1.332.412 KM) i ostale komunikacione usluge (138.221 KM).

Poreska uprava je obveznik pretplate u VPN mreži u skladu sa tumačenjem zaključka Vlade Republike Srpske, a zaposlenima se ne priznaje pravo na troškove mobilnog telefona i nisu predmet evidencije. Troškovi zateznih kamata koji se evidentiraju, ne predstavljaju rashode Poreske uprave, jer se najvećim dijelom odnose na troškove zaposlenih. Na taj način Poreska uprava nije obezbijedila potpunu evidenciju poslovnih događaja po bruto principu u okviru rashoda za usluge korišćenja mobilnih telefona, u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 48.

Rashodi za poštanske usluge odnose se na prenos pismonosnih pošiljki prema važećem cjenovniku i poreskih računa za porez na nepokretnost po posebnom ugovoru zaključenom sa Poštama Srpske a.d. Banja Luka 01.03.2019. godine, nakon što je prestao da važi Poseban ugovor o pružanju usluga sa Poštama Srpske a.d. Banja Luka od 01.03.2018. godine zaključen na period od godinu dana.

Poreska uprava nije u 2019. godini, kao i prethodnih godina, evidentirala troškove zateznih kamata koje Pošte Srpske a.d. Banja Luka obračunavaju za kašnjenje u plaćanju obaveza u skladu sa članom 5. pomenutih ugovora. U obrazloženjima uz finansijske izvještaje Poreska uprava je objelodanila neusaglašeni saldo po osnovu nezavisne potvrde salda potraživanja sa Poštama Srpske a.d. Banja Luka od 30.11.2019. godine, ali ne i razloge zašto usaglašavanje nije izvršeno, kao ni zašto nije izvršeno usaglašavanje sa 31.12.2019. godine. Pošte Srpske a.d. Banja Luka su na zahtjev revizije za potvrdom stanja potraživanja i obaveza potvrdile da ukupna potraživanja od Poreske uprave sa 31.12.2019. godine iznose 280.339 KM, što je manje od tužbenih zahtjeva koji su potvrđeni (tačka 6.5. izvještaja).

Na osnovu nezavisne potvrde salda potraživanja i obaveza između Poreske uprave i Pošta Srpske a.d. Banja Luka, usaglašeno je da Pošte Srpske a.d. Banjaluka sa 31.12.2018. godine potražuju 288.386 KM na ime zateznih kamata.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga evidentirani na fondu 02 u cjelosti se odnose na rashode za poštanske usluge, nastale u vezi sa prenosom pošiljki prinudne naplate.

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 227.008 KM, a čine ih rashodi u okviru fonda 01 u iznosu od 218.326 KM i fonda 02 u iznosu od 8.682 KM.

Rashodi za režijski materijal (fond 01) odnose se na rashode za: kompjuterski materijal (22.080 KM), obrasce i papir (80.978 KM), registratore, fascikle i omote (27.531 KM), ostali kancelarijski materijal (55.002 KM), kancelarijska pomagala (1.143 KM), hemijski i ostali materijal za održavanje čistoće (28.662 KM) i dnevnu štampu, knjige i ostalu stručnu literaturu (2.930 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 242.782 KM, na fondu 01 u iznosu od 216.116 KM i fondu 02 u iznosu od 26.666 KM.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani na fondu 01 odnose se na rashode za tekuće održavanje: zgrada (148.562 KM), prevoznih sredstava (55.738 KM), grijne, rashladne i zaštitne opreme (3.627 KM) i ostale (8.189 KM).

Rashodi za tekuće održavanje u okviru fonda 02 odnose se na rashode za tekuće održavanje grijne, rashladne i zaštitne opreme (14.646 KM) i za ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada (12.020 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 203.190 KM, a odnose se na fond 01 u iznosu od 168.125 KM i na fond 02 u iznosu od 35.065 KM.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja (fond 01) odnose se najvećim dijelom na rashode po osnovu: smještaja i hrane na službenim putovanjima u zemlji (44.027 KM), ostalih rashoda po osnovu službenih putovanja u zemlji (4.414 KM), smještaja i hrane na službenim putovanjima u inostranstvu (3.840 KM), javnog prevoza na službenim putovanjima u inostranstvu (4.203 KM), utroška benzina (68.142 KM) i utroška nafte i naftnih derivata (43.483 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja (fond 02) se najvećim djelom odnose na rashode po osnovu: smještaja na službenim putovanjima u zemlji (10.249 KM), prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima u zemlji (7.344 KM), smještaja i hrane na službenim putovanjima u inostranstvu (7.969 KM), javnog prevoza na službenim putovanjima u inostranstvu (3.404 KM), ostalih rashoda u inostranstvu (2.494 KM) i dr.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 1.503.744 KM u okviru fonda 01 u iznosu od 187.181 KM i fonda 02 u iznosu od 1.316.563 KM.

Rashodi u okviru fonda 01 odnose se na rashode za: osiguranje vozila (18.595 KM), osiguranje imovine (2.499 KM), osiguranje zaposlenih (10.377 KM), usluge održavanja računarskih programa (5.100 KM), usluge održavanja računara i biro opreme (3.325 KM), troškove održavanja licenci (5.763 KM), usluge štampe i objavljivanja (26.090 KM), procjeniteljske usluge (113.340 KM), usluge notara, advokatske i vještačenja (1.143 KM) i obrazovne, edukativne usluge i ostale stručne usluge (950 KM).

Rashodi za stručne usluge fonda 02 odnose se na rashode za sljedeće usluge: platnog prometa (1.010 KM), notara, geodetsko-katastarske, pravne, administrativne i usluge vještačenja (9.723 KM), objave tendera, oglasa i informativnih tekstova (62.894 KM), ostale stručne usluge (6.460 KM) i održavanja licenci (1.236.476 KM), od kojih se 1.106.276 KM odnosi na usluge održavanja isporučenih i instaliranih SAP softverskih licenci za 2019. godinu.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 142.259 KM, u okviru fonda 01 u iznosu od 100.717 KM i fonda 02 u iznosu od 41.542 KM.

Ostali neklasifikovani rashodi u okviru fonda 01 odnose se na rashode po osnovu: kotizacija za seminare (1.860 KM), bruto naknada volonterima (4.558 KM), bruto naknada po ugovoru o djelu (16.354 KM), stručno usavršavanje (651 KM), reprezentacije u zemlji (11.738 KM), poklona (6.739 KM), doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (41.955 KM), taksi i naknada za registraciju vozila (12.622 KM) i ostale nepomenute rashode (4.069 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi u okviru fonda 02 se najvećim dijelom odnose na rashode za: kotizacije za seminare i ostale rashode za stručno usavršavanje (18.452 KM), članarine (12.908 KM), ostale doprinose, javne takse i naknade na teret poslodavca (8.987 KM) koji se odnose na poseban doprinos za solidarnost obračunat u visini od 5% od vrijednosti kupljenih službenih vozila u skladu sa članom 6. stav (1) tačka 2) Zakona o fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 100/17 i 103/17) i dr.

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu od 51.030 KM na fondu 02. Odnose se na predujam za troškove vještačenja i procjene tržišne vrijednosti u izvršnim postupcima prinudne naplate.

6.1.2.3. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 4.120.667 KM, na fondu 01 u iznosu od 2.785.163 KM i na fondu 02 u iznosu od 1.335.504 KM.

Rashodi obračunskog karaktera (fond 01) najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu: obračunate amortizacije (2.658.395 KM), nabavne vrijednosti realizovanih zaliha (32.040 KM), ostalih rashoda obračunskog karaktera (875 KM) i rashode po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti, korigovana potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (93.853 KM).

Revizijom utvrđeni rashodi obračunskog karaktera zahtijevaju korekciju naviše u iznosu od 22.604 KM po osnovu neizvršene korekcije nenaplativih potraživanja od Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Obračun amortizacije izvršen je u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 110/16) za stalna sredstva nabavljena poslije 01.01.2017. godine. Za stalna sredstva nabavljena prije navedenog datuma obračun amortizacije je vršen po preračunatim stopama u skladu sa promjenom računovodstvene procjene od 01.01.2017. godine.

Ostali rashodi obračunskog karaktera odnose se na gubitke po osnovu rashodovanja imovine, prema odlukama o rashodovanju imovine po popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine.

Rashodi obračunskog karaktera (fond 02) odnose na rashode po osnovu prenosa imovine unutar iste jedinice vlasti. Za izvršene prenose imovine istovremeno se odobravaju prihodi obračunskog karaktera (fond 01), a po osnovu obaveznog prenosa i iskazivanja stalne imovine u GKT (tačka 6.1.1. izvještaja).

6.1.2.4. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 3.104.367 KM, na fondu 01 (1.768.884 KM) i na fondu 02 (1.335.483 KM).

Na fondu 01 čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 1.287.801 KM i ostali izdaci u iznosu od 481.083 KM. Odnose se na ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti, za naknade plata za porodiljsko odsustvo (267.886 KM) i naknade plata za vrijeme bolovanja (147.840 KM) koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja i za poreze i doprinose na naknade plata koje se refundiraju od fondova socijalnog osiguranja (65.358 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu odnose se na izdatke za pribavljanje zgrada i objekata (628.888 KM) i za nabavku računarskih programa (658.913 KM) za IIS 2 (po osnovu ispostavljenih faktura od strane implementatora softverskih licenci) po ugovoru zaključenom 2017. godine (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

Izdaci za nefinansijsku imovinu (fond 02) odnose se najvećim dijelom na nabavke: postrojenja i opreme u iznosu od 308.734 KM, nematerijalne proizvedene imovine u iznosu od 902.011 KM, nematerijalne neproizvedene imovine u iznosu od 92.276 KM i zalihe materijala, inventara, ambalaže i slično u iznosu od 32.040 KM.

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme najvećim dijelom se odnose na nabavke: šest motornih vozila (179.740 KM), računarske opreme (24.238 KM), telefonske opreme (81.237 KM), računarske mrežne opreme (19.714 KM) i ostale opreme (5.778 KM).

Izdaci za nematerijalnu proizvedenu imovinu odnose se na izdatke za IIS 2 (864.977 KM), troškove profesionalne naknade (8.180 KM) i naknada za učešće zaposlenih u radu timova na implementaciji IIS (29.851 KM).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Na dan 31.12.2019. godine Poreska uprava je iskazala imovinu bruto vrijednosti 66.974.103 KM, ispravke vrijednosti 29.279.116 KM i neto vrijednosti 37.649.987 KM. Neto vrijednost imovine čini nefinansijska imovina u iznosu od 34.390.788 KM i finansijska imovina u iznosu od 3.304.199 KM.

6.2.1.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u okviru fonda 01. Čine je neto vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u iznosu od 34.124.182 KM i nefinansijske imovine u tekućim sredstvima u iznosu od 266.606 KM.

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čini: proizvedena stalna imovina (33.896.785 KM), neproizvedena stalna imovina (138.252 KM) i ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi (89.145 KM).

Nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima čini: stalna imovina namijenjena prodaji i obustavljenim poslovanjima (241.223 KM) i sitan inventar, auto-gume, odjeća, obuća i sl. (25.383 KM).

Nije bilo aktivnosti za prodaju poslovnog prostora u Doboju, za koji je odlukom od 08.06.2015. godine utvrđena prodaja i izvršena reklasifikacija na imovinu koja se drži za prodaju u skladu sa članom 45. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Promjene na nefinansijskoj imovini u stalnim sredstvima

Kancelarijski objekti i prostori povećani su za kupovinu poslovnog prostora u sjedištu po osnovu Ugovora o nagodbi OPU br. 1906/2019 od 07.10.2019. godine zaključenim između Poreske uprave i „Heta“ d.o.o. Sarajevo (sljedbenik društva Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Sarajevo) kojim je definisana cijena nagodbe u iznosu od 12.405.726 KM i upis u javni registar, knjigu uloženi ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža Republika Srpska sa 1/1 prava svojine. Navedeni kancelarijski prostori i objekti su korišćeni za smještaj Poreske uprave u Banjoj Luci po osnovu ugovora o operativnom lizingu od 09.12.2010. godine, koji je navedenim ugovorom stavljen van snage.

„Za utvrđivanje fer vrijednosti kupljenog poslovnog prostora iz ranijih godina komisija, imenovana od strane direktora, smatrala je mjerodavnim podatke o cijenama nekretnina iz baze podataka Poreske uprave o aktuelnim tržišnim cijenama koje objavljuju nadležne službe lokalnih zajednica radi utvrđivanja poreza na nepokretnosti. Takođe, mjerodavnim je smatrala i obračun tržišne vrijednosti nekretnina koje je utvrdila Poreska uprava kroz postupak utvrđivanja poreske osnovice za oporezivanje nepokretnosti za 2019. godinu za nekretnine dok su bile u vlasništvu davaoca lizinga. Primjenjujući propisani obračun i utvrđivanje poreske osnovice po Rješenju o vrijednostima koeficijentata za korekciju početne tržišne vrijednosti nekretnina za 2019. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 9/19) komisija je utvrdila tržišnu cijenu konkretnog poslovnog prostora u 2019. godini, fer vrijednost, u iznosu od 22.599.241 KM. Prijedlog komisije je da se početno priznavanje u evidencijama izvrši „po vrijednosti koja predstavlja trošak nabavke uvećana do fer vrijednosti, uz prethodnu procjenu, odnosno utvrđivanje akumulirane amortizacije i rezidualne vrijednosti predmetnih nekretnina, radi utvrđivanja osnovice za amortizaciju u narednim poslovnim periodima. Kao datum početnog priznavanja komisija predlaže datum upisa prava vlasništva u javnu evidenciju, shodno članu 53. Zakona o

stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 124/08, 95/11, 60/15 i 18/16)“.

Početno vrednovanje poslovnog prostora izvršeno je po utvrđenoj fer vrijednosti, u skladu sa članom 63. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, bez utvrđivanja akumulirane amortizacije i rezidualne vrijednosti predmetnih nekretnina, suprotno odredbama navedenog Pravilnika i zahtjeva MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema. Po tom osnovu je iskazana niža akumulirana ispravka vrijednosti i bruto vrijednost imovine.

U toku revizije izvršena je korekcija početnog stanja, koja se odnosi na evidenciju utvrđene bruto ispravke vrijednosti poslovnih prostora u iznosu od 3.347.075 KM i povećanje bruto vrijednosti poslovnih prostora u istom iznosu.

Greška iz prethodnog perioda biće ispravljena u uporednim informacijama prezentovanim u finansijskim izvještajima za 2020. godinu u skladu sa MRS JS 3- Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, paragraf 46.

Ostali poslovni prostori povećani su za poslovni prostor u PC Zvornik pribavljen u izvršnom postupku po osnovu rješenja o dosudi Osnovnog suda u Zvorniku od 15.12.2017. godine i rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Republike Srpske o upisu prava svojine od 26.06.2018. godine (17.676 KM).

Motorna vozila povećana su za nabavku šest motornih vozila (179.740 KM) i po osnovu prenosa sa Službe za zajedničke poslove Vlade Republike Srpske automobila marke Peugeot 508 proizvodnja 2014. godine bruto vrijednosti 56.020 KM, ispravke vrijednosti 37.505 KM i neto vrijednosti 18.515 KM.

Vrijednost opreme, kancelarijske, računarske i druge opreme povećana je za nabavke: kancelarijskog namještaja (1.767.396 KM), računarske mrežne opreme (19.714 KM), računarske opreme (726.212 KM), telefonske opreme (79.263 KM) i druge opreme (24.990 KM). Telefonski mobilni aparat (1.974 KM) nabavljen na teret izdataka klasifikovan je u okviru kratkoročne imovine umjesto u okviru stalne imovine, jer će se upotrebljavati duže od jednog izvještajnog perioda.

Ugovorom o nagodbi, nabavljeni su kancelarijski namještaj, kancelarijska i računarska oprema koju je koristila Poreska uprava po ugovoru o operativnom lizingu. Prema prijedlogu komisije za procjenu fer vrijednosti početno priznavanje je izvršeno diskontovanjem početne cijene u vrijeme preuzimanja u zakup po stopama amortizacije propisanim Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 110/16) bruto vrijednosti 2.488.401 KM, ispravke vrijednosti 2.311.510 KM i neto vrijednosti 176.891 KM.

Nematerijalna proizvedena imovina povećana je za nova ulaganja u IIS 2 koja se odnose na povećanje vrijednosti SAP programa (implementacija softverskih licenci za IIS Poreske uprave) u iznosu od 1.560.924 KM i pripisivu vrijednost konsultantskih usluga i naknada zaposlenim u iznosu od 38.031 KM u skladu sa zahtjevima MRS JS 31 - Nematerijalna imovina, paragrafi 28, 32 i 35 (b). Fakturisanje izvršenih usluga implementacije vršeno je na osnovu zapisnika o preuzimanju rezultata projektnih usluga.

Smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme izvršeno je po osnovu odluka direktora Poreske uprave o rashodovanju neupotrebljivih osnovnih sredstava na dan 31.12.2019. godine nabavne vrijednosti 140.210. KM, ispravke vrijednosti 139.711 KM i neto vrijednosti 499 KM i otpisu utvrđenog manjka nabavne vrijednosti 4.393 KM, ispravke vrijednosti 4.041 KM i neto vrijednosti 376 KM.

6.2.1.2. Finansijska imovina

Finansijska imovina i razgraničenja na dan 31.12.2019. godine iskazani su u bruto iznosu od 8.619.700 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 5.315.501 KM i neto iznosu od 3.304.199 KM. Neto vrijednost finansijske imovine čini dugoročna finansijska imovina (7.695 KM) i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja (3.296.504 KM).

Dugoročnu finansijsku imovinu čine ostala dugoročna potraživanja, a odnose se na prinudnu naplatu novčanog potraživanja od zaposlenog radnika na osnovu rješenja o izvršenju. Nije vršena klasifikacija potraživanja koja dopijevaju do godinu dana.

Kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja čine: gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 3.020.436 KM, kratkoročna razgraničenja u iznosu od 83.372 KM, kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između i unutar jedinica vlasti bruto vrijednosti 1.721.358 KM, ispravke vrijednosti 1.528.662 KM i neto vrijednosti 192.696 KM, kratkoročni plasmani bruto i ispravljene vrijednosti u iznosu od 17.105 KM i ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 3.769.734 KM koja su ispravljena. Sporna ostala kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od Bobar banke a.d. u stečaju (1.501.469 KM) i Banke Srpske a.d. u stečaju (2.268.265 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se odnose na sredstva u blagajni u iznosu od 98 KM i sredstva na računima kod banaka u iznosu od 3.020.338 KM (fond 02). Poreska uprava ima otvorene račune kod Nove banke a.d. Banja Luka (preko koje se odvija najveći dio prometa), UniCredit Bank a.d. Banja Luka i NLB banke a.d. Banja Luka.

Kratkoročni plasmani u iznosu od 17.105 KM, odnose se na stambene kredite date radnicima, koji su u cjelosti ispravljani.

Potraživanja po osnovu refundacija za naknade plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje ne priznaju se na osnovu zahtjeva za refundaciju, kad se stiče stvarno pravo na refundaciju za bolovanje preko 30 dana, već po osnovu rješenja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, što nije u skladu sa procedurom evidentiranja refundacije bolovanja za korisnike budžeta Republike kroz trezorsku aplikaciju i načelom nastanka poslovnog događaja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (fond 01) odnose se na potraživanja po osnovu: refundacija za naknade plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje (1.535.797 KM), koje je ispravljeno u iznosu od 1.528.662 KM, refundacija za naknade plata iz doprinosa za dječiju zaštitu (161.417 KM), prodaje robe, usluga i nefinansijske imovine iz transakcija unutar iste jedinice vlasti (23.761 KM) i prodaje robe, usluga i nefinansijske imovine iz transakcija sa ostalim jedinicama vlasti (382 KM).

U okviru potraživanja od Javnog Fonda dječije zaštite Republike Srpske iskazana su potraživanja po osnovu refundacija za naknade plata u iznosu od 22.604 KM, po osnovu prvostepnih rješenja Centra za socijalni rad Banja Luka, koje je Fond oglosio ništavnim zbog zastare u skladu sa članom 28. stav (4) i stav (5) Zakona o dječijoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 114/17). Na dan bilansiranja nije izvršena procjena naplativosti i klasifikacija ovih potraživanja kao nenaplativa u skladu sa članom 73. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se vrši procjena naplativosti potraživanja na dan bilansiranja i za potraživanja klasifikovana kao nenaplativa izvrši korekcija u skladu sa članom 73. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.2. Obaveze

Poreska uprava je iskazala ukupne obaveze u iznosu od 7.978.686 KM, a odnose se na dugoročne obaveze i razgraničenja u iznosu od 56.666 KM i kratkoročne obaveze u iznosu od 7.922.020 KM.

Dugoročne obaveze (fond 01) čine dugoročno razgraničeni prihodi, a odnose se na opšte neisplaćene obaveze usaglašene sa stanjem na dan 31.12.2001. godine od strane dobavljača, Poreske uprave, Ministarstva finansija Republike Srpske, a za koje su emitovane obveznice i nisu predmet evidencije u Poreskoj upravi.

Kratkoročne obaveze odnose se na iskazane obaveze u okviru: fonda 01 (2.427.689 KM) i fonda 02 (5.494.331 KM).

Kratkoročne obaveze (fond 01) čine: obaveze za lična primanja zaposlenih (1.804.604 KM), obaveze iz poslovanja u zemlji (618.810 KM) i kratkoročno razgraničeni prihodi (4.275 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za: bruto plate zaposlenih za decembar mjesec u iznosu od 1.728.453 KM, ostale doprinose na platu za novembar i decembar 2019. godine u iznosu od 6.926 KM i bruto naknade zaposlenih u iznosu od 69.225 KM.

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze prema dobavljačima za nabavku roba i usluga.

Kratkoročne obaveze (fond 02) čine obaveze za: bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih naknada (939 KM), nabavku roba i usluga u zemlji (82.596 KM), nabavku stalne imovine (2.286.539 KM), kao i kratkoročno razgraničeni rashodi (520.318 KM) i ostala kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (2.603.943 KM).

Obaveze za nabavku stalne imovine najvećim dijelom u iznosu od 2.194.396 KM odnose se na obaveze po osnovu nabavke poslovnog prostora za PC Prijedor 2018. godine, s rokom plaćanja sukcesivno najkasnije do 31.12.2021. godine.

Kratkoročno razgraničeni rashodi se odnose na obavezu po osnovu troškova reaktivacije licenci za IIS.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na obaveze po osnovu naplaćenih javnih prihoda u postupku prinudne naplate i po drugim osnovama (reprogrami, sporazumi). Poreska uprava nakon rasknjižavanja uplata po navedenim osnovama, koje se vrši u PC-ima, sredstva svakodnevno uplaćuje na račune javnih prihoda Budžeta Republike i JLS.

Sa 28.02.2020. godine izmirene su kratkoročne obaveze iz poslovanja (fond 01) u iznosu od 2.361.979 KM, a obaveze za lična primanja zaposlenih u iznosu od 1.804.604 KM.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.2. izvještaja kratkoročne obaveze i razgraničenja zahtijevaju korekciju naviše najmanje za iznos od 288.386 KM u odnosu na kratkoročne obaveze koje je Poreska uprava iskazala u svojim finansijskim izvještajima po osnovu više utvrđenih obaveza za poštanske usluge sa 31.12.2018. godine, koje je Poreska uprava potvrdila kroz usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja.

Kratkoročne obaveze iz poslovanja (fond 02) iskazane na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 83.535 KM izmirene su u iznosu od 79.449 KM do 28.02.2020. godine.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Vlastiti izvori sredstva (fond 02) iskazani su u negativnom iznosu od 2.473.993 KM, a rezultat su iskazivanja negativnog finansijskog rezultata ranijih godina u iznosu od 2.993.777 KM i pozitivnog finansijskog rezultata tekuće godine u iznosu od 519.784 KM.

Finansijski rezultat tekuće godine predstavlja razliku između prihoda i rashoda tekućeg perioda ostvarenih preko RPN.

Na kraju 2018. godine gubitak je iznosio 2.987.277 KM. Po osnovu utvrđene dodatne obaveze prema vještaku na ime izvršenih usluga procjene zaplijenjene imovine u iznosu od 6.500 KM, gubitak ranijih godina knjižen u 2019. godini iznosio je 2.993.777 KM.

6.3. Vanbilansna evidencija

Poreska uprava je na dan 31.12.2019. godine iskazala vanbilansnu aktivnu i pasivnu u iznosu od 162.928.149 KM. Odnosi se na evidenciju:

- neotkupljenih stanova koji su u proceduri otkupa u iznosu od 124.415 KM,
- primljenih sredstava u zakup, kopir i printer uređaja po osnovu ugovora o zakupu u iznosu od 214.313 KM,
- primljenih bankarskih garancija od dobavljača kao sredstava obezbjeđenja izvršenja zaključenih ugovora u iznosu od 575.407 KM,
- primljenih mjenica od poreskih dužnika kao sredstava obezbjeđenja po rješenjima o odgođenom plaćanju dospjelih poreskih obaveza koje je donijela Poreska uprava u iznosu od 63.358 KM i po rješenjima koje je donijelo Ministarstvo u iznosu od 159.570.150 KM i
- primljenih garancija od poreskih dužnika kao sredstava obezbjeđenja po rješenjima o odgođenom plaćanju dospjelih poreskih obaveza po rješenjima koje je donijelo Ministarstvo u iznosu od 2.380.506 KM.

6.4. Novčani tokovi

Pregled novčanih tokova za period 01.01-31.12.2019. godine Poreska uprava je sačinila za fond 02. U pregledu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 91.711.783 KM, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 89.512.535 KM i neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 2.199.248 KM.

Priliva gotovine iz investicionih aktivnosti nije bilo, a odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti su iskazani u iznosu od 1.356.226 KM i neto novčani tokovi iz investicionih aktivnosti negativni u iznosu od 1.356.226 KM.

Priliva, kao i odliva gotovine iz aktivnosti finansiranja nije bilo. Neto povećanje gotovine na dan 31.12.2019. godine iznosi 843.022 KM, gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku obračunskog perioda iznose 2.177.316 KM, a gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju obračunskog perioda iznose 3.020.338 KM.

Izveštaj o novčanim tokovima je sastavljen u skladu sa MRS JS 2 - Izveštaj o novčanim tokovima.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da se na dan 31.12.2019. godine protiv Poreske uprave vodi veći broj parničnih postupaka i izvršnih postupaka. Poreska uprava je procijenila da veći broj sporova neće prouzrokovati materijalno značajne štete u narednom izvještajnom periodu kao ni ubuduće.

Poreska uprava je tužilac u više parničnih i više desetina izvršnih postupaka. Prema procjeni, u većem broju tužbenih zahtjeva se očekuje ishod u korist Poreske uprave.

U parnici u toku po tužbi Poreske uprave protiv S&T d.o.o. Beograd vrijednosti 5.257.838 KM i protivtužbi ovog pravnog lica vrijednosti 10.677.403 KM zbog naknade štete po osnovu ugovora o implementaciji integrisanog informacionog sistema ishod je neizvjestan.

Takođe u parnicama u toku „Integra inženjering“ d.o.o. Banja Luka protiv Zajednice etažnih vlasnika „Poslovni centar Integra“, čiji je osnivač Poreska uprava sa cca 30% učešća u obavezama, ukupne vrijednosti 1.750.000 KM, dosuđeni su iznosi tužiocu od 1.000.000 KM u prvoj i 300.000 KM u drugoj parnici. Prva presuda je ukinuta i predmet vraćen na ponovni postupak, a po drugoj je izjavljena žalba čiji se ishod i obaveze Poreske uprave ne mogu predvidjeti, ali je izvjesno da će tužilac bar djelimično uspjeti sa tužbom.

Presuda po kojoj je Poštama Srpske a.d. Banja Luka dosuđen iznos od 178.071 KM na ime kamata za neblagovremeno plaćanje poštanskih usluga je ukinuta u revizionom postupku, a predmet vraćen na ponovno odlučivanje. U novoj presudi se očekuje neznatno umanjen dosuđeni iznos. Pošte Srpske a.d. Banja Luka podnijele su tri nove, najvećim dijelom, osnovane tužbe procijenjene vrijednosti 108.000 KM.

U 2019. godini riješena su 24 parnična postupka. Poreska uprava je tužilac u četiri, a tužena strana u 20 postupaka. Od ukupnog broja riješenih parnica šest se odnose na oblast radnih odnosa, a 17 na oblast građansko-pravnih odnosa, a jedna je apelacija pred Ustavnim sudom. Po osnovu ovih presuda Poreska uprava je dužna da plati 922.000 KM, a u njenu korist je dosuđeno 120.000 KM.

6.6. **Obrazloženja uz finansijske izvještaje**

Uz finansijske izvještaje za 2019. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja za finansijske izvještaje za 2019. godinu, koja pružaju neophodne opšte podatke o Poreskoj upravi, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

U skladu sa paragrafom 24 MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja Poreska uprava je prezentovala dodatne informacije o korišćenju sredstava u skladu sa zakonski usvojenim budžetom, kao i stepen izvršenja ukupnih rashoda i izdataka u odnosu na prethodnu godinu.

U obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2019. godinu, Poreska uprava nije objelodanila informacije o razlozima neusaglašenih salda obaveza po osnovu poštanskih usluga i potencijalnoj imovini po osnovu koje je izvršen upis zabilježbe, tereta na nepokretnoj i zaloga na pokretnoj imovini koja predstavlja obezbjeđenje odgođenih poreskih dugovanja u skladu sa zahtjevima MRS JS 19- Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 105.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se Obrazloženja uz finansijske izvještaje sačinjavaju u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 105.

Revizijski tim

Mira Raljić, s. r.

Mirjana Lazić, s. r.

Vladimir Grahovac, s. r.